

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2527. (อัดสำเนา)

เกษม สุกหอม และคณะ. ระเบียบวิธีสอนทั่วไป. พิษณุโลก : โรงพิมพ์ตระกูลไทย, 2516.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถม-
ศึกษา พ.ศ. 2525-2534. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ยูนิเคิตโปรดักชั่น, 2520.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534. กรุงเทพมหานคร : เรื่องแสง
การพิมพ์, 2530.

จำนง พรายแย้มแซ. เทคนิคการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้กับการซ่อมเสริม.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

ชวลิต คาบแก้ว และ สุดาวดี เหมทานนท์. วิธีสอนศิลปศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพ

มหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ชาญชัย ศรีไสยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2527.

นิรมล ตีรณสาร สวัสดิ์บุตร. ศิลปศึกษากับครูประถม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

ตีรณสาร, 2525.

- นิรมล สวัสดิบุตร. การปรับปรุงการสอนศิลปะศึกษาในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. (อัครสำเนา)
- ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัถ, 2528.
- ประเทิน มหาจันทร์. ศิลปะในโรงเรียนประถม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร์, 2531.
- ผกา สัตยธรรม. เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2524.
- ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา. หลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครราชสีมา : ศิริอักษร การพิมพ์, 2527.
- ละเมียด ลิมาอักษร. หลักการสอนในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.
- ลัดดา ศุขปริดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิฆเนศ, 2522.
- เลิศ อำนันทนะ. ศิลปะกับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, 2518.
- _____. ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, 2523.
- วนิช บรรจง. วิชาการศึกษาศาสตร์หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : กรุงสยาม การพิมพ์, 2516.
- วิชัย ราษฎร์ศิริ. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2524.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพฑูลย์. ศิลปะในโรงเรียนประถม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิมวอลอาร์ต, 2526.
- วิรุณ ตั้งเจริญ และ วรรณรัตน์ อินทร์อ่ำ. ศิลปะประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519.

วิชาการ, กรม. แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพมหานคร :
เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรสการพิมพ์, 2522.

____. แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2525.

____. ศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2527.

____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2522.

____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร :
อมรินทร์การพิมพ์, 2524.

____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

วิทยาลัยครูเทพสตรี, ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม. ลพบุรีของเรา. ลพบุรี : โรงพิมพ์หัตถโกศล,
2530.

สังัด อุทรานันท์. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพ
มหานคร : เซนต์เตอร์พับลิเคชั่น, 2529.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2521.

สุวัฒน์ มุทฺธเมธา. การเรียนการสอนปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2523.

สุเทพ อ่อนไสว. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ. ลพบุรี : ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี,
2525. (อัครสำเนา)

สุมน อมรวิวัฒน์. สาระและกิจกรรมการสอน วิชาหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

บทความ

ขวัญเรือน อาชวีบูลโยบล. "วิเคราะห์การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย."

ครุศาสตร์ 13(ตุลาคม - ธันวาคม 2527) : 67-78.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบแผนการสอนสำหรับหลักสูตรประถมศึกษา." ประชาศึกษา 2(กันยายน 2520) : 15.
- ณรงค์ บุญมี. "การประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน." นักรบริหารการศึกษา 1(กุมภาพันธ์ 2521) : 3-18.
- คำรง วงศ์อุปราช. "ศิลปะเพื่อพัฒนาตนเองและเพื่อการดำรงชีวิต." ใน สรุปการจัดชุมนุมเชิงปฏิบัติการศิลปะเด็ก, ศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ, หน้า 111-114. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
- นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ. "ปัญหาคุณภาพครูในระดับประถมศึกษา." วารสารคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 7(ตุลาคม 2515) : 71-74.
- ประสพ รัตนากร. "ความต้องการของเด็ก." คุรุปริทัศน์ (ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก 2524) : 89.
- ประसार มาลากุล ณ อยุธยา. "ศิลปะกับชีวิตประจำวันของเด็ก." สัจฉิการแสดงศิลปะเด็กแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1, หน้า 37-38. กรุงเทพมหานคร, 2523.
- ภิญโญ สาร. "ทิศทางการศึกษาไทยในอนาคต." นักรบริหารการศึกษา 2(กรกฎาคม 2522) : 1-6.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. "อิทธิพลของระบบการเรียนการสอนสองระบบที่มีต่อศิลปะศึกษา." ใน ทัศนศิลป์เชิงปฏิบัติการ, หน้า 40-49. นิพนธ์ ทวีภาณุจน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์กรุงเทพ, 2530.
- ทศนา แชมมณี. "ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูกับการสอนจรรยาศึกษาตามหลักสูตรใหม่." วารสารครุศาสตร์ 8(พฤศจิกายน - ธันวาคม 2521) : 73-77.
- รัตนะ อุทัยผล. "วิธีสอนศิลปะศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา." วารสารศูนย์ศึกษา. นิตยสารของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 11(ตุลาคม 2507) : 35.
- เลิศ อานันท์นนะ. "สภาพปัญหาการเรียนการสอนศิลปะในระบบโรงเรียน." ใน สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการ, ศิลปะเด็ก : สภาพปัจจุบันและอนาคต, หน้า 107. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. "ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการสอนศิลปะในระดับมัธยมศึกษา." วารสารศิลปวัฒนธรรม. ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ฉบับพิเศษ (กันยายน 2528) : 10.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. "ศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ." ใน สรุปการจัด
ชุมนุมเชิงปฏิบัติการศิลปะเด็ก, ศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ,
หน้า 111-114. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
- _____. "ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการสอนศิลปะในระดับมัธยมศึกษา." ใน สรุป
การจัดชุมนุมเชิงปฏิบัติการศิลปะเด็ก, ศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และ
จินตนาการ, หน้า 115. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
- วิรัตน์ พิชญ์ใหญ่. "สุนทรียศาสตร์ศึกษา คุณค่าและปรัชญา." เอกสารอบรมสัมมนา
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะของสถานศึกษาฝึกหัดครูทั่วประเทศ. หน่วยงานนิเทศ
กรรมการฝึกหัดครู, 2516.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. "นิสิตนักศึกษาศิลปะศึกษาจะไปทางไหนกัน." การแสดงศิลปกรรม
เยาวชนแห่งประเทศไทยครั้งที่ 1 พ.ศ. 2527. หน้า 69-70. ห้างหุ้นส่วน
จำกัดภาพพิมพ์, 2527.
- วิทยาลัยครูภูเก็ต, คณะครุศาสตร์. "หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 : 6 ปีที่ผ่านมา."
ครูสารสิน (กันยายน 2527) : 21-26.
- สงวน รอดบุญ. "ศิลปะกับการศึกษา." ประมวลบทความเกี่ยวกับความหมายและคุณค่าของ
ศิลปะศึกษา. เอกสารค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาการสอนวิชาศิลปะศึกษา รวบรวมโดย
สุวัฒน์ ทองศรีจันทร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โรงเรียนสตรีเนติศึกษา,
2515.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "การวัดและประเมินผลทางการศึกษา." ใน เอกสารสรุปการอภิปราย
เรื่องบนเส้นทางการพัฒนาศิลปะศึกษา. หน้า 44-56. กรุงเทพมหานคร :
ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี สพบูรี, 2530.
- สุลักษณ์ ศรีบุรี. "การวัดและประเมินผลทางศิลปะศึกษา." ใน เอกสารสรุปการอภิปราย
เรื่องบนเส้นทางการพัฒนาศิลปะศึกษา. หน้า 57-62. กรุงเทพมหานคร :
ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี สพบูรี, 2530.
- _____. "การประเมินผลศิลปะศึกษา." กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาศิลปะศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. (พิมพ์ติด)

- สุรพงษ์ อ่ำพันวงษ์. "เด็กกับภาพเขียน." ใน ศิลปะเด็กแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3, หน้า 80-81. ผดุง พรหมมูล, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2525.
- สุนันท์ บัณฑาคม. "ระบบการผลิตสื่อการสอน." ใน ประมวลบทความวิชาการงานนิเทศการสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์การพิมพ์, 2526.
- อำไพ สุจริตกุล และคณะ. "รายงานการวิจัยเรื่อง ขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของการสอนระดับประถมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการฝึกหัดและอบรมสำหรับสถาบันฝึกหัดครูระดับประถมศึกษา." ครูศาสตร์ 8(กรกฎาคม - สิงหาคม 2521) : 11-12.
- อำไพ ศิริธสาร. "การวัดและประเมินผลทางศิลปศึกษา." ใน เอกสารสรุปการอภิปรายเรื่องบนเส้นทางการพัฒนาศิลปศึกษา. หน้า 57-62. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี, 2530.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. "วิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา." วิทยาสาร 23(มีนาคม 2515) : 52.
- _____ . "คุณค่าศิลปะทางการศึกษา." สูจิบัตร การแสดงศิลปะเด็กแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2. หน้า 48-49. กรุงเทพมหานคร, 2524.

วิทยานิพนธ์

- กษมา สารสมุทร. "ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- กัญญา เศษภักดิ์สกุล. "ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน ตามความคิดเห็นของตนเอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ขวัญใจ ยงทรัพย์. "สื่อการสอนขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- จินตนา มาพ่วง. "ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ชาดา บัวแสง. "ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ชูจิตต์ วัฒนารมย์. "คุณค่าของกิจกรรมศิลปะศึกษาต่อนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตามการรับรู้ของครูศิลปะศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- คารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของครูประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- ดวงคำ ธูระคำ. "ความสอดคล้องระหว่างสมรรถภาพครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย กับสมรรถภาพที่คาดหวังตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- บุษมา กาญจนวารีทิพย์. "วิวัฒนาการของหลักสูตรและการสอนศิลปะศึกษาระดับประถมศึกษาในประเทศไทย พุทธศักราช 2435 ถึง 2526." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ประสงค์ เปนะนาม. "ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ปราณี อิมอามรย์. "ความสอดคล้องของงบประมาณจัดซื้อสื่อการสอนกับความต้องการของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- พนม อินวกุล. "สภาพการและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- พัชรา อิงคินันท์. "ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- แพรวพรรณ ทืออาษา. "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ไพโรจน์ รุจิระวิจักขณ์. "การศึกษาความรู้และเจตคติต่อศิลปศึกษาของครูสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ไพจิตร คิสเสถียร. "การศึกษาสภาพการใช้เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพทุมธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- มีนา คงสุริยะนาวิน. "ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ลัดดาวัลย์ ชมมณฑา. "ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขามนุษยศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. "ความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้ใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการปรับแผนการสอนศิลปศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 7." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- วิภาวดี ยงเจริญ. "ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ ในเขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สายัณฑ์ ผาน้อย. "การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอในเขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สันทนา นิพนธ์พิทยา. "ความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัญหาทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สุธน พรเสริมลักษณ์. "การวิเคราะห์สื่อการสอนระดับประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สุนีรัตน์ ฤทธิ์ธ้อยล์. "ผลจากการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สุทธศรี ศรี. "การสำรวจความต้องการสื่อการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- สุภา ศीलสร. "ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติการสอนของครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

เอกสารอื่น ๆ

- กมล สุตประเสริฐ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถวิสัยของครูประถมศึกษาที่ ต้องการ. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.

การประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี, สำนักงาน. แผนปฏิบัติการประถมศึกษา ปีงบประมาณ 2530.

เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2530.

จำเริญ ให้อไทย. "แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." ใน เอกสารประกอบการสอน

ชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กรุงเทพมหานคร : หจก.โรงพิมพ์ยูไนเตคโปรดัคชั่น, 2526.

จันทนา ตั้งสุวรรณพานิช. "การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." ใน เอกสารการสอน

ชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กรุงเทพมหานคร : หจก.โรงพิมพ์ยูไนเตคโปรดัคชั่น, 2526.

นิคม ทาแดง. "หน่วยที่ 15 แนวโน้มการใช้สื่อการศึกษาในระดับประถมศึกษา." ใน

เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา. มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : หจก.ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2525.

น้อมศรี เคน และวรสุคา บุญไวโรจน์. "รายงานผลการวิจัย ภาระหน้าที่ของโรงเรียน

ประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียนในเขตชุมชนเมืองและเขตชนบท."

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ยุพา ประถมภัก และคณะ. "สภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครู

ผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดราชบุรี." ใน ผลงานวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1. หน้า 52-56,

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล, 2526.

ทิศนา แคมมณี. "การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." ใน หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียน

ประถมศึกษา. หน้า 111-112. สุมณ อมรวิวัฒน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพ-

มหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

. "บทบาทของครูต่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." ใน เอกสารการสอน

ชุดวิชาการศึกษากับชีวิตและชุมชน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพ-

มหานคร : โรงพิมพ์ยูไนเตคโปรดัคชั่น, 2527.

ธีรยุทธ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา. "การวัดและประเมินผลกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." ใน

เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หน่วยที่ 8-15.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ยูไนเตคโปรดัคชั่น,

2527.

- เลิศ อานันทนนะ. "หน่วยที่ 8 สื่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : หจก.ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2525.
- _____ . "หลักการสอนศิลปะศึกษา." ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : หจก.โรงพิมพ์ยูไนเตคโปรตักชั่น, 2526.
- วรสุดา บุญไวโรจน์. "การวัดและประเมินผลในระดับประถมศึกษา." ใน หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า 254-261. สุนน อมรวิวัฒน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. "กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย : ศิลปะศึกษา." ใน หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. สมิตร์ คุณากร, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สารมวลงานพิมพ์, 2520.
- สำเภา วรางกูร. "ทฤษฎีการเรียนรู้." ใน เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการวิจัยและ ทฤษฎีสื่อการสอน. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "หลักการวัดและประเมินผล." ใน เอกสารคู่มืออาจารย์ด้าน การเรียนการสอน. หน้า 12-15. กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- สุจินต์ วิทวธีรานนท์. "การประเมินผลความก้าวหน้าผู้เรียน." ใน เอกสารประกอบการสอน ชุดวิชาระบบการเรียนการสอน หน่วยที่ 6-10. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิการ์ต, 2526.
- โสภภาพรรณ ชยสมบัติ - อัจฉนา อิศรางกูร ณ อยุธยา. "การผลิตอุปกรณ์การสอนและวิธีใช้." ใน หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า 218-234. สุนน อมรวิวัฒน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

ภาษาอังกฤษBooks

Batchelder, Howard T. Audio - Visual Materials in Teacher Education.

3 rd.ed. New York : McGraw - Hill Book Co., 1956.

Carlton W.H. Erickson and David H. Curl. Fundamentals of Teaching with Audiovisual Technology. New York : The MacMillan Co.,

1972), p. 36.

Chapman, Laura H. Approaches to Art in Education. Harcourt Brace

Jovanovich, Inc., 1978.

Dale, Edgar . Audio - Visual Method in Teaching (3 rd.ed., The

Dryden Press Holt, Rinchart and Winston, Inc. 1969), p. 8.

Heiss, Elwood David and Others. Modern Science Teaching. New York :

MacMillan, 1950.

Lowenfeld, Viktor. Creative and Mental Growth. New York : The

Macmillan, 1975.

Rueschhoff, Phill H. and Evelyn M. Swartz. Teaching Art in the

Elementary School. New York : The Ronald Press Company, 1969.

Ross, Malcolm. Curriculum Issues in Arts Education. Oxford :

Pergamon Press, 1980.

Schorling, Raleigh and Other, Student Teaching in the Secondary

School. (Mc. Graw - Hill Book Company, New York, 1964) p. 158.

Shores, Louis. Instructional Materials : An Introduction for Teachers.

New York : The Ronald Press, 1960.

Yochin, Louis Dunn. Perceptual Growth in Creativity. International

Textbook Company, 1967, p.p. 123-124.

Articles

May, Wanda Tignor. "What Art Means to Third and Fourth Graders :

A Two - Year Case Study (Curriculum, Ethnography)."

Dissertation Abstracts International. 46(December 1985) :

1487-A.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.นิรมล ศีรณสาร สวัสดิบุตร อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผศ.เลิศ อำนันทนะ อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิต (ฝ่ายประถม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผศ.สุเทพ อ่อนไสว อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน ตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี
5. นายท่านอง จันทิมาศึกษานิเทศก์ระดับ 6 หน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ
6. นายโอภาส ตรีปัญญา ศึกษานิเทศก์ระดับ 6 หน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 90 โรงเรียน รวม 199 คน

สปก. เมืองลพบุรี จำนวน 20 โรงเรียน รวม 54 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	วัดสิริจันทร์นิมิต	2	2	วัดทุ่งสิงห์โต	2
3	จังหวัดทหารบกลพบุรี	3	4	อนุบาลลพบุรี	3
5	ชุมชน	3	6	พลร่มอนุสรณ์	3
7	วัดทองปุ	3	8	วัดโพธิ์ระหัด	3
9	วัดโบสถ์	3	10	วัดธรรมเจดีย์	3
11	วัดยาง ณ รังสี	3	12	วัดคอนโพธิ์	2
13	บ้านห้วยส้ม	3	14	วัดโพธิ์เก้าต้น	3
15	พิบูลสงคราม	3	16	ไทยรัฐวิทยา 1	3
17	บ้านโคกตูม	3	18	อ่างซับเหล็ก	2
19	วัดหลวงท้ายตลาด	2	20	วัดไผ่แดง	2

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สพอ. โศกสำโรง จำนวน 16 โรง รวม 31 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	บ้านเขาสะพานนาค	2	2	บ้านเขาทับควาย	2
3	โศกสำโรง	2	4	บ้านวังขอนข้าง	2
5	บ้านถลุงเหล็ก	2	6	บ้านยางโทน	2
7	บ้านซอนสมบูรณ์	2	8	บ้านใหม่โสฬิมพ์	2
9	บ้านหนองเสม้า	2	10	วัดศรีนาครัตนาราม	2
11	บ้านท่าม่วง	2	12	บ้านเพี้ยค	2
13	วัดสะแกราบ	2	14	บ้านหนองไผ่	1
15	บ้านวังเพลิง	2	16	บ้านเขาเคียน	2

สพอ. ชัยบาดาล จำนวน 16 โรง รวม 33 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	ชุมชนบ้านชัยบาดาล	2	2	บ้านม่วงค่อม	2
3	บ้านห้วยตีเลิศ	2	4	บ้านเกาะรัง	2
5	บ้านลังกาประชาสรรค์	2	6	บ้านลำนารายณ์	3
7	บ้านบัวชุม	2	8	วัดโพธิ์งาม	2
9	บ้านหนองรี	2	10	ชุมชนวัดจงโก	2
11	บ้านลำสนธิ	2	12	วัดสุนทรเทพคีรี	2
13	นิคมลำนารายณ์	2	14	วัดศิริบรรพต	2
15	บ้านค่านไทยล้อม	2	16	บ้านเขาสมโภชน์	2

สปอ. บ้านหมี่ จำนวน 10 โรง รวม 18 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	บ้านสระเตย	2	2	วัดพานิชธรรมิการาม	2
3	วัดท่าช้าง	2	4	วัดมหาสอน	2
5	วัดเชียงงา	3	6	วัดบ้านทราย	2
7	วัดบางกะพี้	2	8	วัดหนองแก	1
9	วัดหนองเมือง	1	10	วัดสายห้วยแก้ว	1

สปอ. ท่าเรือ จำนวน 7 โรง รวม 15 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	บ้านบางงา	2	2	สมอคอนวิทยาคาร	2
3	วัดเกตุ	2	4	วัดโพธิ์ศรี	2
5	วัดวิหารขาว	3	6	วัดมะค่า	2
7	วัดโพธิ์เกษตร	2			

สปอ. พัฒนาคมน จำนวน 9 โรง รวม 21 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	บ้านคี่ลิ่ง	3	2	ซอย 21 สาย 2 ซ้าย	2
3	วัดโคกสูง	3	4	วัดหนองต้ามิ่ง	3
5	วัดสี่ขันธ์ศรีเจริญธรรม	2	6	วัดตำรงบุล	2
7	ซอย 17 สาย 2 ซ้าย	2	8	ชุมชนบ้านแก่งเสือเต้น	2
9	บ้านน้ำสุด	2			

สปอ. สระโบสถ์ จำนวน 4 โรง รวม 9 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	ชุมชนบ้านสระโบสถ์	4	2	บ้านมหาโพธิ์	3
3	บ้านวังแฉม	2	4	บ้านทุ่งท่าช้าง	3

สปก. ท่าหลวง จำนวน 5 โรง รวม 9 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	บ้านท่าหลวง	2	2	บ้านหัวลำ	2
3	บ้านชัยจำปา	2	4	บ้านม่อคู	1
5	บ้านพุดอง	2			

สปก. โศกเจริญ จำนวน 3 โรง รวม 6 คน

ที่	โรงเรียน	จำนวน	ที่	โรงเรียน	จำนวน
1	บ้านโคกเจริญ	2	2	บ้านหนองมะค่า	2
3	บ้านทะเลทอง	2			

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

จำนวนแบบสอบถามที่ไปส่งและรับคืน นำมาใช้เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำแนก
ตามอำเภอและกิ่งอำเภอ

อำเภอและกิ่งอำเภอ	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน รับคืน	จำนวนแบบ สอบถามที่ สมบูรณ์	ร้อยละ
อำเภอเมือง	54	54	53	98.15
อำเภอโคกสำโรง	31	31	29	93.55
อำเภอชัยบาดาล	33	33	30	90.91
อำเภอท่าเรือ	15	15	14	93.33
อำเภอบ้านหมี่	18	18	18	100.00
อำเภอพัฒนานิคม	21	21	20	95.24
อำเภอสระโบสถ์	12	12	12	100.00
กิ่งอำเภอท่าหลวง	9	9	8	88.89
กิ่งอำเภอโคกเจริญ	6	6	6	100.00
รวม	199	199	190	95.48

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

แบบสอบถาม

เรื่อง

สภาพและปัญหาการสอนศิลปะศึกษาของครูประถมศึกษา ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี

STATE AND PROBLEMS IN ART TEACHING OF TEACHERS IN
ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF LOP BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ตรงกับความจริง

1. เพศ

_____ ชาย
_____ หญิง

2. อายุ

_____ 20 - 30 ปี
_____ 31 - 40 ปี
_____ 41 - 50 ปี
_____ 51 - 60 ปี

3. วุฒิการศึกษา

_____ ต่ำกว่าอนุปริญญา
_____ อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า
_____ ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า
_____ สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการสอนระดับประถมศึกษา

_____ 1 - 5 ปี
_____ 6 - 10 ปี
_____ 11 - 15 ปี
_____ 16 - 20 ปี
_____ 21 - 25 ปี
_____ 26 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์การสอนศิลปะศึกษา

- _____ สอนประจำ
 _____ สอนไม่ประจำ
 _____ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

6. ความรู้ทางศิลปศึกษาภาคทฤษฎีได้จากแหล่งใด (ตอบได้เกินกว่า 1 ข้อ)

- _____ เคยเรียนเป็นวิชาเอก
 _____ เคยเรียนเป็นวิชาโท
 _____ เคยเรียนเป็นวิชาบังคับ
 _____ เคยอบรมเป็นครั้งคราว
 _____ ศึกษาด้วยตนเองจากตำรา
 _____ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

7. ความรู้ทางการสอนศิลปะศึกษาได้จากแหล่งใด (ตอบได้เกินกว่า 1 ข้อ)

- _____ เคยเรียนเป็นวิชาเอก
 _____ เคยเรียนเป็นวิชาโท
 _____ เคยเข้ารับการอบรม
 _____ ศึกษาด้วยตนเองจากตำรา
 _____ แผนการสอนและคู่มือครู
 _____ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

สภาพการสอนศิลปะศึกษา 4 ด้าน คือ

1. ด้านการเตรียมการสอน
2. ด้านการดำเนินการสอน
3. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน ในการสอน

ศิลปะศึกษา

ระดับของการปฏิบัติ

- ระดับ 5 หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติเป็นประจำ
- ระดับ 4 หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติค่อนข้างมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติค่อนข้างน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติน้อยที่สุด
- ระดับ 0 หมายถึง ท่านไม่เคยปฏิบัติ

ตัวอย่าง

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ						
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ	
		5	4	3	2	1	0	
1	การเลือกใช้วิธีสอนศิลปะศึกษา ที่ก่อให้เกิดผลในการผ่อนคลายจิตใจและอารมณ์ (หมายความว่า ท่านได้เลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมศิลปะที่กำหนด ทำให้นักเรียนทำงานศิลปะด้วยความสนุกสนาน ไม่เครียด และท่านได้ใช้ยู่ค่อนข้างมาก)		✓					

การเตรียมการสอน

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
	<u>การเตรียมการสอน</u>						
1	การเตรียมโครงการสอนระยะยาวในแต่ละภาคเรียน						
2	การทํานันทนาการสอน						
3	การเตรียมสื่อการสอน						
4	การสะสมวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนใช้ทำกิจกรรมศิลปะ						
5	การเตรียมวิธีสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมศิลปะในแต่ละครั้ง						
6	การเตรียมกิจกรรมสำรองเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า						
7	การศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี เพื่อทำความเข้าใจในปัญหาเฉพาะตัวของนักเรียน						
8	การจัดและตกแต่งห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียน หรือให้เหมาะสมกับกิจกรรม หรือวิธีสอนแบบต่าง ๆ						
9	การเตรียมสถานที่ภายนอกห้องเรียนไว้เพื่อความเหมาะสมกับกิจกรรมศิลปะซึ่งต้องการพื้นที่นอกห้องเรียน						

การเตรียมการสอน (ต่อ)

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
10	การบอกกล่าวให้นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับการทำกิจกรรมศิลปะ						
11	การเข้ารับการอบรมภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางศิลปะจากหน่วยงานอื่น ๆ						
12	การศึกษาหาความรู้ภาคทฤษฎี และทดลองทำภาคปฏิบัติจนเข้าใจ ก่อนจะทำการสอน						
13	การค้นคว้าและทดลองทำกิจกรรมศิลปะใหม่ ๆ โดยไม่ทำตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการเสมอไป						
14	การขอรับคำปรึกษาจากครูอาวุโสหรือผู้บริหารในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสอน						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การดำเนินการสอน

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
1	การใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ และพัฒนาการทางศิลปะของเด็กมาเป็นพื้นฐานในการสอน						
2	การสอนโดยยึดหลักปรัชญาศิลปะศึกษาที่ว่า มิได้มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นศิลปินรุ่นเยาว์ แต่เป็นการสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้มีการแสดงออกทางศิลปะ						
3	การใช้หลักจิตวิทยาในการสอนเช่น การกระตุ้น การจูงใจ การวิจารณ์ การชมเชยและการให้รางวัล						
4	การสอนศิลปะศึกษาให้มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ						
5	การคำนึงถึงความประหยัด โดยให้นักเรียนได้เลือกใช้วัสดุในท้องถิ่น						
6	การเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคน ได้พัฒนาตนเองในทุกด้านพร้อมกัน เช่น ด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกาย และการรับรู้ความงาม						
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานศิลปะตามความถนัด ตามเพศและตามวัย						

การดำเนินการสอน (ต่อ)

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
8	การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีความสนุกสนานเป็นกันเอง ไม่รู้สึกว่าคุณบังคับในการทำกิจกรรมศิลปะ						
9	การตอบคำถามด้วยความเต็มใจ จนกว่านักเรียนจะเข้าใจ						
10	การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความมั่นใจในตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การอธิบายผลงานของตน และฝึกการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
11	การแสดงความสนใจนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มิใช่ให้ความสนใจเฉพาะเด็กที่มีความสามารถทางศิลปะเท่านั้น						
12	การเห็นสังเกต และให้คำแนะนำช่วยเหลือขณะที่นักเรียนกำลังทำงาน						
13	การจัดนิทรรศการงานศิลปะของนักเรียนในโรงเรียน						
14	การส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานศิลปะของนักเรียน เช่น การส่งผลงานเข้าประกวด						
15	การประเมินการสอนในแต่ละภาคเรียน เพื่อนำมาวางแผนปรับปรุงการสอนในภาคเรียนต่อไป						

การดำเนินการสอน (ต่อ)

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
16	ระดับการใช้วิธีสอนศิลปะศึกษา (ตอบทุกข้อ)						
	16.1 ใช้การบรรยายเป็นหลักและมีการสาธิตเพียงเล็กน้อย						
	16.2 ใช้การสาธิตเป็นหลักและมีการบรรยายเพียงเล็กน้อย						
	16.3 ใช้การอภิปรายและให้นักเรียนซักถามก่อนทำกิจกรรม						
	16.4 ให้อิสระ ทำตามใจชอบ ไม่กำหนดหัวข้อ วัสดุและรูปแบบ						
	16.5 ใช้การกำหนดหัวข้อและวัสดุ แต่ไม่กำหนดรูปแบบของผลงาน						
	16.6 ให้เลียนแบบจากของจริงภายในหรือภายนอกห้องเรียน						
	16.7 ให้ออกภาพของครูบนกระดานดำ						
	16.8 ให้ออกภาพจากสมุดวาดเขียนหรือภาพจากหนังสือ						
	16.9 ให้ทดลองเพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง						
	16.10 ให้ทำงานคนเดียวเพื่อพัฒนาความสามารถเฉพาะตัว						

การดำเนินการสอน (ต่อ)

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
16.11	ให้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน						

การผลิตและการใช้สื่อการสอน

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
<u>การผลิตและการใช้สื่อการสอน</u>							
1	การผลิตสื่อ						
	1.1 ผลิตด้วยตัวเอง						
	1.2 ร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียน						
	1.3 จัดซื้อสำเร็จรูป						
2	วัสดุที่ใช้ผลิตสื่อ						
	2.1 วัสดุเหลือใช้						
	2.2 วัสดุที่ห้องจัดซื้อ						

การผลิตและการใช้สื่อการสอน (ต่อ)

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
3	งบประมาณในการผลิตสื่อ						
	3.1 เงินส่วนตัว						
	3.2 เงินโรงเรียน						
4	แหล่งที่มาของสื่อที่ไม่ได้ผลิตหรือซื้อเอง						
	4.1 หน่วยงานในเทศก์ สปช. สปจ. สปอ. กลุ่มโรงเรียน						
	4.2 สถาบันการศึกษาออกสังกัด สปช.						
	4.3 หน่วยงานเอกชน หรือส่วนบุคคล						
5	การจัดสถานที่เก็บรักษาสื่อให้อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้นาน						
6	ระดับการใช้สื่อแต่ละชนิด						
	6.1 ของจริง เช่น ดอกไม้ ทิวทัศน์						
	6.2 ภาพนิ่ง เช่น ภาพจากวารสาร ปฏิทิน						
	6.3 สิ่งตีพิมพ์ เช่น ตำรา หนังสืออ่านประกอบ						
	6.4 ของที่ทำเลียนแบบของจริงด้วยวัสดุ สังเคราะห์หรือปูน						
	6.5 ผลงานศิลปะ เช่น ภาพวาด รูปปั้น รูปแกะสลัก						
	6.6 บทเรียนสำเร็จรูปแสดงขั้นตอนของการ ทำกิจกรรม						

การวัดและประเมินผล

ที่	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
	<u>การวัดและประเมินผล</u>						
1	การประเมินผลความรู้เดิมก่อนเริ่มบทเรียน และเมื่อจบแต่ละบทเรียน						
2	การใช้เกณฑ์ประเมินผลที่แน่นอนตลอดภาคเรียน สามารถชี้แจงแก่นักเรียนได้						
3	เกณฑ์ประเมินผลที่ใช้ คือ						
	3.1 ยึดจุดประสงค์ตามแผนการสอนเป็นหลัก						
	3.2 ยึดเกณฑ์ที่ครูตั้งขึ้นเป็นหลัก						
4	การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการวัดผล						
5	การนำผลงานของนักเรียนมาวางเปรียบเทียบกันขณะทำการวัดผล						
6	การทำแบบบันทึกแสดงพัฒนาการทางศิลปะของนักเรียนแต่ละคน						
7	การสนใจและติดตามสังเกตการพัฒนาการทางศิลปะของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนนักเรียนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา						
8	ระดับการใช้วิธีการวัดและประเมินผลศิลปะศึกษา						
	8.1 เน้นการสังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรม						

การวัดและประเมินผล (ต่อ)

ร.ล.	ข้อปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
		เป็นประจำ	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
		5	4	3	2	1	0
8.2	เน้นการตรวจผลงานสำเร็จรูป						
8.3	เน้นการทดสอบแบบข้อเขียน						
8.4	เน้นความคิดสร้างสรรค์						
8.5	เน้นการวิจารณ์และการอธิบายผลงาน						
8.6	เน้นความเอาใจใส่ในการทำงาน						
8.7	เน้นความสะอาดเรียบร้อยของผลงาน						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

ความเห็นเพิ่มเติมของครูผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาและการแก้ปัญหาการสอน
ศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

โปรดเสนอปัญหาที่ท่านได้พบและข้อเสนอแนะที่ท่านเห็นสมควร โดยเขียนในที่ว่าง
ที่จัดไว้

1. ด้านการเตรียมการสอนปัญหา

1.1 จากครูผู้สอน

1.2 จากนักเรียน

1.3 จากผู้บริหาร

1.4 จากสถานที่เรียน

1.5 อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ด้านการดำเนินการสอนปัญหา

2.1 จากครูผู้สอน _____

2.2 จากนักเรียน _____

2.3 จากวัสดุอุปกรณ์ _____

2.4 จากสื่อการสอน _____

2.5 อื่น ๆ _____

ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา3. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอนปัญหา

3.1 จากกรรมวิธีการผลิต _____

3.2 จากวัสดุที่ใช้ในการผลิต _____

3.3 จากงบประมาณในการผลิต _____

3.4 จากการเก็บรักษา _____

3.5 อื่น ๆ _____

ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา

4. ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหา

4.1 _____

4.2 _____

ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามนี้

ประวัติผู้เขียน

นายบรรจง บุญถาวร เกิดวันที่ 9 พฤศจิกายน 2488 ที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาประถมศึกษา จากคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ 31 กรกฎาคม 2513 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2529

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 6 ภาควิชาศิลปะ คณะวิซามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครุเทพสตรี สหบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย